

2025-09-22

Enköpings kommun
kommunledningsforvaltningen@enkoping.se

Synpunkter på förslag till Klimatstrategi 2027-2030 för Enköpings kommun

LRF Enköping, nedan kallat LRF, har tagit del av förslaget till Klimatstrategi 2027-2030. Vi vill börja med att tacka för möjligheten till förlängd svarstid, så att vi kan lämna nedanstående synpunkter.

Vi har i första hand funderat kring de två frågorna som ställdes i remissdirektivet. Vi har främst läst i Huvuddokumentet och har inte hunnit fördjupa oss i bilagorna.

Klimatstrategins uppdrag är att konkretisera hur kommunen ska bidra till att minska växthusgasutsläppen, öka motståndskraften mot klimatförändringar, samt skapa hållbara livsmiljöer för kommuninvånarna. Det gröna näringslivet står mitt i klimatomställningen. Jord- och skogsbrukare märker konsekvenserna av ett ändrat klimat tidigt, samtidigt som sektorn sitter på viktiga lösningar.

Några kommentarer om livsmedelsförsörjning

Utvecklingen i världen med allt fler krig, ett förändrat klimat och konkurrens om resurser gör att LRF anser att beredskap och livsmedelsförsörjning måste finnas med i all planering. Grunden för att samhället överhuvudtaget ska fungera är att det finns rent vatten att dricka och mat på bordet.

För att kommuninvånarna ska få mat på bordet krävs att en lång kedja av händelser klaffar – såväl i vardag som i kris. Primärproducenterna behöver producera och för det behövs själva marken, men också transport av insatsvaror som diesel, gödsel och växtskydd. Transporter mellan gårdar behöver fungera på grund av arrenden eller maskinsamarbeten. Transporter av råvaror från gårdarna behöver ske till mottagningsanläggningar och förädlingsled i form av mejerier, slakterier, spannmålsmottagningar, kvarnar, foderfabriker osv. Lagerhållning, kyla, distribution och försäljning måste klaffa. Livsmedel är alltså, precis som dricksvatten, knutet till ett komplext system av infrastruktur med flera inblandade aktörer.

Det svenska lantbruket har goda förutsättningar att producera livsmedel med lågt klimatavtryck, öka vår försörjningstrygghet och bidra till Sveriges miljömål. Ett klimatsmart jordbruk handlar om fossilfrihet, effektivisering och utsläppsminskning samt ett aktivt brukande av landskapet för att både lagra kol och värna om den biologiska mångfalden och andra ekosystemtjänster.

Den nationella Livsmedelsstrategin 2.0 (LMS 2.0) har målet om en ökad svensk livsmedelsproduktion. Detta bidrar till minskade utsläpp av växthusgaser och mindre sammantagen miljöbelastning av vår konsumtion, när vår import av varor från andra länder minskar. LMS 2.0 är fördelaktigt ur både ett klimat-, och ett beredskapsperspektiv och bör ligga till grund för andra mål.

- LRF anser därför att Klimatstrategin bör göra en mer tydlig koppling mot LMS. Förslagsvis nämns den regionala livsmedelsstrategin under kapitel 4 om regionala mål. Under de strategiska utvecklingsområdena kan sedan det kommunala arbetet utvecklas.
- En utredning som LRF saknar, inom ramen för Klimatstrategin eller annat kommunalt arbete är en lokal strategi för livsmedelsförsörjning. Vi kan via kommunens hemsida inte se att en sådan finns, eller verkar vara på gång. Det finns exempel via andra kommuner, bl.a. Södertälje kommun. Genom att kartera vilka primärproducenter man har, förstå viktiga samband, kartera viktiga anläggningar och förstå brister kan man identifiera behov av samarbeten eller åtgärder. LRF föreslår att en åtgärd om detta läggs till i Klimatstrategin. Ett tips (se länk) är att [Hushållningssällskapet beräknar försörjningsbalanser för kommuner](#).
- LRF noterar att det finns en bilaga med beräkningar om utsläpp, vilken vi inte har hunnit fördjupa oss i. Växthusgaser från jordbrukssektorn skiljer sig från andra sektorer eftersom de till övervägande del har ett ursprung i biologiska processer. LRF har nyligen tagit fram en rapport om vilka delar inom jordbruket som skulle kunna åtgärdas och vilken potential och kostnad åtgärderna har. Se vidare i: [LRF rapport Klimatåtgärder i lantbruket Mer mat och mindre utsläpp](#)

Generella frågor i remissdirektivet

Är de strategiska utvecklingsområdena, åtgärdsområdena och åtgärderna relevanta och aktuella utifrån målet om klimatneutralitet och förstärkt förmåga till omställning i kommunorganisationen?

- LRF anser att de strategiska utvecklingsområdena är relevanta. LRF uppskattar särskilt hållningen att Enköping kommun väljer att börja inom de egna leden. Det framgår att områdena har valts ut utifrån kommunens roll som verksamhetsutövare, planmyndighet och samhällsaktör – man börjar där man själv har rådighet att göra skillnad. LRF uppskattar särskilt att kommunen har tänkt till kring ansvarsfrågan, hur finansiering kan lösas samt behoven av samverkan kring åtgärderna i del 2. Strategisk handlingsplan.

- De gröna näringarna berörs av de flesta målen och åtgärderna inom Klimatstrategin. LRF noterar att det i strategin föreslås samarbete med näringslivet, vilket är ett måste för att fånga upp alla förutsättningar för respektive sektor och hitta kloka avvägningar. LRF, lokalt, ser gärna att vi blir inbjudna till all typ av samverkan som kan påverka framkomlighet för transporter eller påverka jordbruksmark och strategiska anläggningar.
- LRF noterar också att både målen och handlingsplanen omfattar strategier kring finansiering och rådgivning, vilket är särskilt välkommet för våra medlemmar. Inom exempelvis övergödningsfrågan är nyckeln för att åtgärder ska bli av att det finns rådgivning att få, att någon med expertkunskap överväger vilka åtgärder som ger störst effekt, att det finns ekonomisk täckning och hjälp vid administrationen. LRF välkomnar därför särskilt åtgärdsförslagen 3.1.1 Rådgivning och dialog med markägare och 3.1.2 Inrättande av en tjänst som kommunagronom.
- LRF välkomnar särskilt förslaget om ökad upphandling av lokalproducerade livsmedel i kommunens verksamheter, där ekologiskt och växtbaserat kan vara delar – likaväl som konventionellt. Att det är just lokalproducerat borde ges störst tyngd och är en viktig signal till våra medlemmar att våga satsa, oavsett inriktning i produktionen. LRF vill poängtera att ev. kravställning kring fossilfritt vid upphandling av livsmedel, i nuläget riskerar att utesluta många producenter.

Beskriver strategin möjliga inriktningar och prioriteringar på ett tydligt och tillräckligt sätt?

- LRF anser att inriktning och prioriteringar i Klimatstrategin är tydliga. LRF uppskattar särskilt att kommunen tydligt prioriterar att börja i den egna verksamheten och gå före samt att man där viktiga funktioner saknas väljer att stärka upp den egna organisationen.

Vi ser fram emot fortsatt dialog och samverkan med alla de aktörer som kan bidra i klimatstrategin. Vi uppskattar särskilt att kommunen verkar planera för forum av olika slag, där näringslivets aktörer får mötas och att kommunen stärker sin egen bemanning för att stötta de gröna näringarna.

Med hopp om ett gott samarbete kring de gröna näringarna i kommunen!

För LRF Enköping kommunavdelning
Robert Ihrsén, ordförande, robert@ihrsen.se, 070-433 54 30